

2014. április 20.

Mandabokor, Kálmánháza, Felsősim

Húsvéti Istentisztelet 1. nap

„²Jónás imádkozott Istenéhez, az ÚRhoz a halgyomrában. ³Ezt mondta: Nyomorúságomban az ÚRhoz kiáltottam, és ő meghallgatott engem. A halál torkából kiáltottam segítségért, és te meghallottad hangomat. ⁴Mélységbe dobtál, a tenger közepébe, és áradat vett körül. Minden habod és hullámod átcsapott fölöttem. ⁵Azt gondoltam, hogy eltaszítottál engem magad elől. Bárcsak újra megláthatnám szent templomod! ⁶Már-már életemet fenyegette a víz, mélység és örvény vett körül, hínár fonódott a fejemre. ⁷Lesüllyedtem a hegyek alapjáig, örökre bezárult mögöttem a föld, de te kiemelted életemet a sírból, ó, URam, Istenem! ⁸Amikor elcsüggedt a lelkem, az ÚRra gondoltam, és imádságom eljutott hozzád, szent templomodba. ⁹Akik hitvány bálványokhoz ragaszkodnak, azok elhagyják jótévőjüket. ¹⁰De én hálaéneket zengve áldozok neked, és amit megfogadtam, teljesítem. Az ÚRtól jön a szabadulás!”
Jón 2,2-10

Drága Gyülekezet!

A ma felolvasott igeszakasz nem a húsvéti eseményt bemutató, nem tipikusan a feltámadás csodájára rávilágító történetről hallhattunk. Mégis – reménység szerint az igehirdetés végére – a két történet között meghalljuk az áthallást a feltámadás és a szabadítás között.

Engedjék meg a testvérek, hogy egy picit az előzményekről is szóljak, hiszen jó azt is látnunk, hogy mi az oka annak, hogy Jónás ebbe a helyzetbe keveredett.

Az Úr Jónást Ninivébe küldte, hogy ott hirdesse az Igét, hiszen rendkívül pogány, hitetlen, gonosz, parázna nép élt itt. Ez a város a mai Irak területén fekszik, romjai a mai Moszul városán belül fekszik. Isten elküldi Jónást, hogy hirdesse az Igét, hátha megtérnek gonoszágaikból az emberek. A Szentírás többször tesz említést erről a városról. Azt írják róla:

„⁷Aki csak lát, menekül tőled, és ezt mondja: Elpusztult Ninive! Ki sajnálja? Hol találok olyanokat, akik részvétellel vannak iránta?” Náh 3,7

¹⁴Rólad, Ninive, ezt parancsolta az ÚR: Neved nem marad fenn többé, isteneid házából kiirtom a faragott és öntött bálványokat, megásom sírodat, mert átkozott vagy! Náh 1,14

Isten ad esélyt arra, hogy ez az Istentől elszakadt, távol élő nép újra visszatérjen Istenhez. Azonban Jónás nem tesz eleget Isten küldő szavának, s teljesen ellenkező irányba, Tarsusba indul. Fel is száll a hajóra, s útnak indul. Jónás menekül a feladat elől, menekül az Isten elől. Jónás fél az emberektől és fél a feladattól. Nem akar tudomást venni arról, hogy ennek a népnek az egyetlen esélye, hogy Isten szavát hallva megtérjen. Határtalan a gonoszsága a niniveieknek: paráznaság, tisztátalanság, bálványimádás, gyilkosság („Csecsemőit is falhoz verték az utcasarkokon.” Náh 3,10) jellemezte az ott lakókat. Az

emberi erkölcstelenség, züllés, morális válság volt jelen abban a városban. Szó szerint egy erkölcsi fertő. Isten látta romlottóságukat, de Ő – ahogy az igében olvashatjuk – nem akarja, hogy a világ elvesszen, Ő nem akarja a bűnös ember halálát, hanem hogy megtérjen és éljen. A sok bűn, nyomorúság ellenére Isten azt mondja, adok lehetőséget Ninivének – ahogy adott Sodomának és Gomorának –, hogy megtérjen abból, amiben van. Különben, ha nem tér meg, akkor a lehetőséget elveszti. Isten így kínálja fel a lehetőséget minden embernek, hogy abból az istentelen állapotból megtérjen. Most lehet, hogy sokaknak nagy kő esik le a szívéről, mondván: én nem vagyok olyan, mint a niniveiek, én pedig azt mondom a Szentírás alapján, mindannyian olyanok vagyunk. Isten szemében nincs kisbűn és nagybűn. Isten szemében nem lehet a bűnt kompenzálni egy kis jóval, egy kis nemes cselekedettel, erénnyel. Nyilván vannak látványosabb és kevésbé látványos bűnök, de Isten szemében a bűn, az bűn. Ezért olvassuk a Római levélben: „**Mert nincs különbség:**

²³mindenki vétkezett, és híjjával van az Isten dicsőségének.” (Róm 3,23) Ember, te, aki abban bízál, hogy nincsenek kirívó bűneid, ne áltasd ezzel magad, nincs különbség, mindenki, te is, én is... Mindegy, hogy Ninive, vagy Nyíregyháza, New York, vagy Budapest, nincs különbség. De ahogy Isten mindenkire azt mondja, nincs különbség, ugyan úgy azt mondja: „minden embert szeretek”, s azt akarja, hogy minden ember megtérjen és éljen. Nincs különbség, mindenkinek felkínálja, mert a kegyelem mindenkinek fel van kínálva, a kérdés az, hogy ki él vele. Sodoma és Gomora nem élt vele, Ninive élt, de erről majd később.

Így tehát Isten nem mondott le Ninivéről, annak ellenére, hogy milyen életet éltek. Jónásnak azt mondja: „¹Így szólt az ÚR igéje Jónáshoz, Amittaj fiához: ²Indulj, menj Ninivébe, a nagy városba, és prédikálj ott, mert feljutott hozzám gonoszságának híre!” Jón 1,1-2

Isten nem mondott le, de Jónás igen. Ő nem akart Ninivébe menni. Ő félt mindentől és mindenkitől. Ez vezetett oda, hogy teljesen ellenkező irányba menjen. Szöges ellentettjét, mint amit Isten mondott. Isten valamit mond, s az ember sokszor ennek a teljesen ellentettjét teszi. Ez úgy bennünk van Ádám és Éva bűnbeesésétől kezdve. Ott is Isten azt mondta: „mindenem a tiétek, minden, egy fáról ne egyetek”. Erre sikerült engedetlenségbe esniük. Jónásnak is mond valamit az Úr, erre teljesen, még fizikailag/földrajzilag is teljesen az ellentettjét teszi. Beszállt egy hajóba és Tarsusba indult. Ekkor történt az a nem várt esemény, hogy Isten vihart bocsátott a tengerre. Mert Isten elől nem lehet menekülni! Ki lehet zárni Istent az életünkből, de nem lehet kiiktatni. Lehet nem tudomást venni őróla, de Ő akkor is ott van. Előle nem lehet menekülni. Jónás azt hitte, ha az ellenkező irányba megy, odáig nem fog elérni Isten. Hát tévedett! Isten nem hagyta szó nélkül. A római levélben azt olvashatjuk: „³**Azt gondold, te ember, [...] hogy akkor te megmenekülsz**

az Isten ítéletétől? ⁴Vagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged az Isten jósága megtérésre ösztönöz?” Róm 2,3-4

Isten, ahogy Ninivének, úgy Jónásnak is ad lehetőséget a visszafordulásra. Mert az Ő lehetőség felkínálásában mindig a visszatérés lehetősége van benne. Ma is!

Drága Testvérem! Vedd észre, Isten szava azért szól ma is, neked is, mert azt akarja, hogy ne folytasd azt az életet, amit addig éltél. Azt akarja, hogy vele járj, Ő szeretné, ha a szeretetét viszonoznád, ő azt akarja, hogy bízz benne, hogy vele járj, hogy vedd komolyan, amit Ő mond.

A szeretetének éppen az egyik legkifejezőbb formája, hogy lehet dönteni, Ő nem erőlteti. Lehet dönteni, Ő felkínálja a lehetőséget. A szeretetének másik kifejező formája, hogy elmondja őszintén, ha így döntesz, mi történik, ha úgy, akkor annak mi lesz a következménye. Ő ezt őszintén

megmondja. Ez nem egy ilyen „apróbetűs” rész. Emlékszem, mikor néhány éve megkerestek bennünket, feleségem és engem egy nagyon kedvező ajánlattal, hogy kössünk lakás-előtakarékossági szerződést. Minden elmondtak. Hogy járunk jól, mit kell tennünk. Elküldtük, azt mondtuk átgondoljuk a kondíciókat, az éveket stb. Aztán a következő alkalommal újra átbeszéltük, s már írtuk volna alá a szerződést, amikor mondja a hölgy, hogy írjuk alá a papírt és fizessünk be közel 100 ezer Ft-ot. Minden jót elmondott, de a másik oldalát nem mondta el. És hányan voltak így az elmúlt években, gondoljunk csak a devizahiteles helyzetére. Hát Isten nem ilyen! Ő elmond mindent. ő kitergeti az össze engem érintő kártyát. A Római levélben arról is beszél: „⁵**Te azonban kemény szívvel és megtérés nélkül gyűjtesz magadnak haragot a harag napjára, amikor az Isten nyilvánvalóvá teszi, hogy igazságosan ítél.** ⁶**Mert mindenkinek cselekedetei szerint fog megfizetni:** ⁷**azoknak, akik állhatatosan jót cselekedve törekszenek dicsőségre, megbecsülésre, és**

halhatatlanságra, örök életet ad; ⁸azoknak pedig, akik viszálykodók, akik ellenállnak az igazságnak, és a hamisságot követik, haraggal és bosszúállással fizet majd. ⁹Gyötrelem és szorongás lesz a része minden ember lelkének, aki a rosszat cselekszi,” Róm 2,5-9

Istennél nincs „apróbetűs” rész. Ő elmondja: „¹⁵Lásd, eléd adtam ma az életet és a jót, de a halált és a rosszat is. ¹⁶Ezért parancsolom ma neked, hogy szeresd Istenedet, az URat, járj az ő útjain, tartsd meg parancsolatait, rendelkezéseit és döntéseit, és akkor élni és szaporodni fogsz, mert megáld téged Istened, az ÚR azon a földön, [...]. ¹⁷De ha elfordul a szíved, és nem engedelmeskedsz, hanem eltántorodsz, más istenek előtt borulsz le, és azokat tiszteled, ¹⁸kijelentem nektek már most, hogy menthetetlenül elvesztek. Nem éltek hosszú ideig [...]. ¹⁹Tanúul hívom ma ellenetek az eget és a földet, hogy előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy

élhess te és utódaid is! ²⁰Szeresd az URat, a te Istenedet, hallgass szavára, és ragaszkodj hozzá, mert így élhetsz, és így lakhatsz hosszú ideig azon a földön,” V Móz 30, 15-20

Ezt kínálja fel Isten ma neked is nekem is. Ő elmondja, ha így döntesz, mi lesz, ha úgy döntesz, mi lesz. Nem lehet kifogás, hogy nem tudtam. Nem hivatkozhatok arra, hogy nem voltam tájékoztatva, nem hallhattam az „apróbetűs” részt. Nem hivatkozhatok arra, hogy ma más szelek fújnak, más a divat, más a trendi. Nem hivatkozhatok arra, hogy ósdi, elavult, idejét múlt a Szentírás, s minden, ami benne van. Isten mindent elmond, ami az igazsághoz tartozik, mert ő azt akarja, hogy minden ember az életet válassza. De sajnos sokan nem választják az életet ma sem, sokaknak nem kell Isten, sokan inkább elmenekülnek, nem akarnak tudomást venni Őróla, azt mondják, nekem senki ne mondja meg, mit csináljak. Így tett Jónás is, aztán meglett annak is a következménye. Mert nincsen

következmények nélküli döntés, nincsen következmény nélküli élet. Isten mindennek megmondja a következményét. Jónás is azt hitte, nem lesz annak semmi következménye, hogy Ninive helyett Tarsusba megy. Aztán lett a vihar, a hajósok haragja a következmény, majd először a tengerbe, majd a nagy hal gyomrában kötött ki. Teljes hittel és meggyőződéssel mondhatjuk mindannyian, ha ment volna Ninivébe, elkerülhette volna mindezeket. És így van. A rossz, helytelen, Istennek engedetlen döntésének lett a következménye ez. Nem kellett volna így lennie, de a döntésének lett ez a következménye. Hát ne csodálkozz ember, ha nem úgy kéne dönteni, tenni, ha inkább Istenre kellett volna hallgatni, s te másképpen döntöttél. Ne csodálkozz, hogy az engedetlenségnek lett, vagy lesz következménye. Annak örülj, hogy még eddig talán nem volt, de nem úszhatod meg a végtelenségig. Ezért figyelmeztet az Úr! Először talán viharok által figyelmeztet, ahogy Jónást is tette. Aztán lehet, hogy mélységek által, ahogy összecsaptak a hullámok Jónás

felett, majd a mélységben, a hal gyomrában kötött ki. Mert sokaknak az élet tengerén a viharok nem elég figyelmeztetések. Hiába kötnek ki sokan a bánat szigetén, mégsem tanulnak az élet viharaiból. Sokan hiába menekülnek kapcsolatból kapcsolatba, hazugságból hazugságba, csalásból csalásba, lopásból lopásba, mindig csak viharok lesznek az életében. Sokaknak az egész életük nem más, mint egy nagy menekülés. Sokan mélységeket kell, hogy megjárjanak. Néha mi is csak egy nagy halból - megoldhatatlan helyzetből, betegségből, valamilyen függőségből - kezdünk kiáltani Istenhez. Meg kell ezt várni, nem lehetne már előbb? Sokan még a viharokból, mélységekből sem tanulnak, de sírnak állandóan.

Jónásnak is el kellett jutni egészen a teljes elhagyatottság, a mélység állapotáig. Ahogy a tékozló fiúnak is el kellett jutni egészen a moslékos vályúig, hogy rádöbbenjen arra, ez így nem mehet tovább. Rá kellett döbbsennie, hogy rossz

döntései miatt tart ott, ahol tart. Rossz döntéseinek, az Atyjának való engedetlenségnek a következményeit kell viselnie. De az evangélium éppen az, hogy ilyen elhagyatott, viharokban, mélységekben lévő állapotban is lehet Istenhez kiáltani. Igeszakaszunk erről a kiáltásról szól. Jónás imádsága, kiáltása ebben a mélységben hangzik el: „²**Jónás imádkozott Istenéhez, az ÚRhoz a halgyomrában.** ³**Ezt mondta: Nyomorúságomban az ÚRhoz kiáltottam, és ő meghallgatott engem. A halál torkából kiáltottam segítségért, és te meghallottad hangomat.** ⁴**Mélységbe dobtál, a tenger közepébe, és áradat vett körül. Minden habod és hullámod átcsapott fölöttem.**” Magunkra ismerünk? Voltunk már ilyen mélységben. Ha nem, adjunk hálát, ha igen, akkor azért adjunk hálát, hogy Isten a nyomorúságon keresztül szólni akart hozzánk. Ez azt jelenti, nem mondott le rólunk, szeret, rajtunk tartja a szemét. „¹²**Mert akit szeret az ÚR, azt megdorgálja, de mint apa a fiát, akit kedvel.**” Péld 3,12

Az Ő türelme, szeretete a mélységben, a viharokban, a halál torkában is ott van, jelen van. És aki hozzá kiált, azt meghallgatja. Kiáltottál-e már Őhozzá? Megadtad az a lehetőséget neki, hogy meghallgasson, vagy mindig csak számon kérted a mélységekért, s nem vetted észre, hogy türelme megtérésre hív?

Drága Gyülekezet!

Jézus Krisztus halála és feltámadása Isten szeretetének és türelmének jele. Látta a mélységben vergődő embert, ezért az idők teljességében elküldte egyszülött Fiát, inkább Fiát küldte a halálba, mintsem az embert. Jézus kereszthalálával adott az embernek egy újabb esélyt. Mit kellene még tennie Istennek, hogy emberek higgyenek Őbenne? Mit kellene Isten tennie, hogy emberek Istennek engedelmeskedve, az ő útján járjanak? Isten olyan türelmes, hogy ad még egy esélyt. „Az Úr parancsot adott a halnak, és az kiköpte Jónást a szárazföldre.” Ezzel a türelemmel vissza lehet élni. A nagyheti események, Jézus

Krisztus halála és feltámadása egy újabb, de utolsó lehetőség az ember számára. Aki megveti Isten Fiát, azzal nem tud mást tenni Isten, hogy Őt is el fogja vetni az utolsó napon.

Legyen számunkra Jónás élete, mélysége, engedetlensége figyelmeztetés és jel, hogy Isten azt akar, hogy minden ember Őbenne higgyen, Vele éljen, vele járjon, Benne bízson. Csak vissza ne éljünk Isten türelmével!